

Riktlinjer för utseende av hedersdoktorer vid Örebro universitet

Styrdokument Örebro universitet

Kategori: Riktlinjer

Ärendenummer: ORU 2022/06949

Beslutsfattare: Rektor

Senast ändrade: 2023-02-21

Fastställda: 2008-09-22

Dokumentansvarig: Fakultetskansliet

Innehåll

Riktlinjer för utseende av hedersdoktorer	1
Inledning	1
Kriterier för att bli utsedd till hedersdoktor	1
Att utses till hedersdoktor	2
Att vara värd för en hedersdoktor	2
Om nominerings- och beslutsprocessen	2
Vem som får nominera	2
Underlag	3
Beredningsprocess	3
Beslut	3

Riktlinjer för utseende av hedersdoktorer

Inledning

Ett hedersdoktorat är ett uttryck för universitetets uppskattning av en persons framstående insatser inom ett område som har anknytning till något av universitetets verksamhetsområden. Universitetet har en önskan om framtida kontakter och samarbeten som är givande för både hedersdoktorn och universitetet.

Fakultetsnämnden utser årligen hedersdoktorer inom sitt ansvarsområde. I normalfallet ska endast ett fåtal personer utnämnas till hedersdoktorer varje år, varför fakultetsnämnden uppmanas till restriktivitet. Vid utseende av hedersdoktorer ska jämställdhetsperspektivet beaktas. Universitetet strävar också efter att utse hedersdoktorer som över tid speglar mångsidigheten i universitetets verksamhet.

Kriterier för att bli utsedd till hedersdoktor

Ett hedersdoktorat tilldelas en person som ett erkännande för en mycket framstående och djupgående yrkesprestation eller andra betydelsefulla insatser/kompetenser som bidragit till universitetets verksamhet och utveckling.

Till hedersdoktor kan utses dels framstående forskare/lärare från andra lärosäten, dels andra framstående personer som inte avlagt doktorsexamen men som i kraft av icke-akademiska meriter varit betydelsefulla för universitetet.

Det bör sedan tidigare finnas kontakter mellan universitetet och den som utses till hedersdoktor.

I övrigt ska följande kriterier beaktas:

- Hedersdoktorat får inte delas ut som motprestation för ekonomiska bidrag, gåvor eller liknande.
- En person som avlagt sin doktorsexamen vid Örebro universitet bör inte utses till hedersdoktor vid universitetet.
- En person som i Sverige avlagt doktorsexamen inom ett område, till exempel filosofie doktorsexamen, kan inte utses till hedersdoktor inom samma område. Det är däremot fullt möjligt att till exempel utse en filosofie doktor till juris hedersdoktor och tvärtom, exempelvis för att uppmärksamma tvärvetenskapliga bidrag.
- Den föreslagne får inte vara hedersdoktor inom samma område vid ett annat universitet eller högskola i Sverige. Däremot kan en person exempelvis vara filosofie hedersdoktor vid ett lärosäte och medicine hedersdoktor vid ett annat.
- När det gäller personer med utländsk doktorsexamen finns inget hinder mot att ge hedersdoktorat inom samma område som den utländska examen. En sådan person kan däremot inte bli hedersdoktor inom samma område vid två lärosäten i Sverige.

Att utses till hedersdoktor

Att acceptera ett hedersdoktorat vid universitetet innebär följande:

- Hedersdoktoratet medför att den utsedde kan titulera sig doktor, med eller utan tillägget h.c. (honoris causa).
- Den utsedde promoveras till hedersdoktor tillsammans med universitetets övriga doktorer vid den årliga doktorspromotionen och professorsinstallationen. Den akademiska högtiden hålls vanligtvis i februari.
- Hedersdoktorn ger en populärvetenskaplig presentation i samband med den akademiska högtiden.

Universitetet önskar att utsedda hedersdoktorer har möjlighet att bidra till universitetets verksamhet. Till utsedda hedersdoktorer kan det därför komma förfrågningar om att bidra till att arrangera eller delta i aktiviteter vid universitetet, att bidra till universitetets utveckling i stort, eller att särskilt bidra till ett ämnes fortsatta utveckling. Samarbeten kan inkludera:

- Gästföreläsningar
- Att planera och/eller samarrangera konferens eller workshop
- Utbyte av personal inom undervisning och forskning
- Vistelse som gästprofessor
- Att ansöka om och driva gemensamma forskningsprojekt/utvecklingsprojekt

Att vara värd för en hedersdoktor

Fakultetsnämnden ska utse en värd för varje hedersdoktor. Vårdens uppgift är att sköta kontakterna med hedersdoktorn. Detta uppdrag innefattar även alla praktiska förberedelser i samband med den akademiska högtiden, till exempel bokning av hotellrum och resor med mera.

Alla kostnader som är förenade med hedersdoktorernas deltagande vid den akademiska högtiden (så som resor, uppehåll, promotion, med mera) ska bäras av fakultetsanslaget.¹

Om nominerings- och beslutsprocessen

Vem som får nominera

Personer med vetenskaplig/konstnärlig kompetens inom fakulteten får nominera hedersdoktorer till berörd fakultetsnämnd. Nomineringarna bör vara kollegialt förankrade i det ämne/forskargrupp/miljö där fortsatt samarbete förväntas ske.

¹ Här innefattas även kostnader för högst en medföljande person.

Underlag

Förslagsställaren ska förse fakultetsnämnden med följande information:

- Förslagsställarens namn, tjänstetitel och institutionstillhörighet
- Den nominerades namn, titel, bostadsort, födelseår och e-postadress
- Uppgifter om den nominerades framstående insatser inom sitt område
- På vilket sätt ovanstående insatser har bidragit till universitetets verksamhet
- Uppgift om viktigare vetenskapliga insatser och tjänstgöringsförhållanden
- En kortfattad populärvetenskapligt formulerad motivering på svenska eller engelska som underlag till fakultetsnämndens motivering till utnämningen
- Förslag på förled till hedersdoktorstitel på svenska²
- Förslag på värd (namn, tjänstetitel och institutionstillhörighet)

Beredningsprocess

Ärendet bereds av utsedd handläggare i samråd med ordföranden för berörd fakultetsnämnd. Fakultetsnämndens ordförande avgör vilka eventuella övriga personer som ska delta i beredningen. Institutionerna ska i god tid informeras om nomineringsprocessen, inklusive sista datum för att nominera. Fakultetsnämndens ordförande ska förankra sina förslag med rektor och ordförandena för övriga fakultetsnämnder. Under beredningens gång är det av yttersta vikt att samtliga nomineringar hålls konfidentiella.

Beslut

Som underlag till fakultetsnämndens beslut ska samtliga nomineringsunderlag ingå, samt förslag på fakultetsnämndens motivering till utnämningen. Fakultetsnämndens beslut att utse hedersdoktor villkoras med att den föreslagna hedersdoktorn accepterar utnämningen.

Det förslag som resulterar i att en hedersdoktor utses diarieförs i samband med att beslutet offentliggörs. Beslut om att utse hedersdoktorer bör fattas i juni, men allra senast den 30 september.

Beslut om vilka personer som har utsetts till hedersdoktorer meddelas ansvariga för akademisk högtid tillsammans med följande uppgifter:

- Hedersdoktors namn, titel, bostadsort och födelseår
- Värdens namn, tjänstetitel och institutionstillhörighet
- Fakultetsnämndens motivering till hedersdoktorsutnämningen

² Ekonomie, filosofi, juris, medicine eller teknologie.